

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ'nce HAZIRLANAN BİR PROJE DAHA YAŞAMA GEÇTİ

*FAKTÖR VE DİĞER KAN ÜRÜNÜ REÇETELERİNİN ECZANELERDEN
DÖNÜŞÜMLÜ OLARAK VERİLMESİNE BAŞLANDI*

❑ **Faktörler ve Diğer Kan Ürünleri Reçeteleri Türk Eczacıları Birliği Bölge Eczacı Odası'nca Oluşturulan Düzenlemeye Göre Eczanelerden Dönüşümlü Olarak Veriliyor.**

❑ **Bu Reçetelerin Ödenebilmesi İçin Türk Eczacıları Birliği Bölge Eczacı Odası'nın Onayı Aranıyor.**

(Uygulamanın yürürlük tarihi 1 Kasım 2001)

* Türk Eczacıları Birliği tarafından hazırlanarak Yüksek Sağlık Şurası'na sunulan ve Sağlık Bakanlığı'nca kabul göerek, uzunca bir süredir Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nde uygulanmasına ilişkin çalışmaları bir komisyon tarafından yürütülen Hemofili ve Diğer Kan Ürünlerinin reçetelenmesi ve bu reçetelerin karşılanmasına ilişkin uygulama 1 Kasım 2001 tarihinde yürürlüğe girdi.

* Türk Eczacıları Birliği, hemofilide kullanılan ilaçların yasalara aykırı olarak dağılımının önüne geçmek ve eczaneler arasında eşit dağılımını sağlamak amacıyla 2000 yılında "Hemofilide Kullanılan İlaçlar, Mevcut Sorunlar ve Çözüm Önerileri" konulu bir proje hazırladı.

* Proje 21-22 Eylül 2000 tarihlerinde yapılan Yüksek Sağlık Şurası toplantısında Türk Eczacıları Birliği Genel Başkanı Ecz. Mehmet Domaç tarafından Sağlık Bakanı ve Yüksek Sağlık Şurası üyelerine sunuldu ve başarılı bir çalışma olarak değerlendirildi.

* Sağlık Bakanlığı'nca oluşturulan Kan Ürünleri ile İlgili Çalışma Komisyonu'nun 4 Ekim 2000 ve 11 Ekim 2000 tarihlerinde yapılan toplantılarına Birliğimizi temsilen katılan Türk Eczacıları Birliği Genel Başkanı Ecz. Mehmet Domaç, faktör reçetelerinin Türk Eczacıları Birliği'nce oluşturulacak sisteme göre eczanelerden dönüşümlü olarak verilmesi önerimizi komisyon üyelerine bir kez daha sundu.

* Yüksek Sağlık Şurası, 20 Ekim 2000 tarihli toplantısında faktörlerin reçetelenmesine ilişkin kuralları belirlerken, Türk Eczacıları Birliği'nce oluşturulacak sisteme göre eczanelerden dönüşümlü olarak verilmesi kararını da aldı.

* Sağlık Bakanlığı Kan Ürünleri Sorunları ile İlgili Çalışma Komisyonu daha sonra yaptığı toplantılarda faktör reçetelerinin yanısıra diğer kan ürünlerinin de aynı sistem dahilinde karşılanmasına karar verdi.

22 Mart 2001 tarih, 24350 Mükerrer Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2001 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatı'nın "Faktör ve Diğer Kan Ürünleri'nin Reçetelenmesi ve Hemofili Hastalarının Bildirim Zorunluluğu" başlıklı 18.2 nci maddesinde bu ürünlerin reçetelenmesine ve ödenmesine ilişkin hususlar belirlendi. Bu maddenin (k) bendinde;

“Faktör ve diğer kan ürünlerinin reçeteleri, Türk Eczacıları Birliği’nce oluşturulacak usüle göre eczanelerden dönüşümlü olarak verilecek, bu reçetelerin ödenebilmesi için Türk Eczacıları Birliği Bölge Eczacı Odası’nın onayı aranacaktır.” ifadesi yer aldı. Bu maddenin 1 Ağustos 2001 olarak belirlenen yürürlük tarihi daha sonra 1 Kasım 2001’e ertelendi.

Bu çalışmalar sürerken Birliğimiz eczacı odası temsilcilerinden oluşan bir komisyonu toplayarak uygulamaya ilişkin önerileri hazırladı. Yapılan çalışmalar Başkanlar Danışma Kurulu Toplantıları ve Bölgelerarası Toplantılarda tartışıldı, öneriler değerlendirildi.

Yürürlüğe giren yeni düzenleme sonrasında uygulamada ortaya çıkan sorunların giderilmesi amacıyla Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kan Ürünleri Sorunları ile İlgili Çalışma Komisyonu’nu toplantıya çağırdı. 8 Kasım 2001 tarihinde yapılan komisyon toplantısından önce, Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti de, eczacı odalarınca oluşturulan düzenlemeleri değerlendirmek ve ortak bir sistem oluşturulmasını sağlamak amacıyla 5 Kasım 2001 tarihinde bir komisyon toplantısı yaptı.

İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Konya, Bursa, Diyarbakır, Trabzon, Hatay, Kocaeli, Sivas ve Van Eczacı Odalarının temsilcilerinin katılımıyla yapılan komisyon toplantısında, faktör ve diğer kan ürünleri reçetelerinin eczanelerden dönüşümlü olarak karşılanmasında eczacı odalarınca oluşturulan düzenlemeler değerlendirildi, uygulamalar ve yaşanan sorunlar ayrıntılı biçimde tartışıldı ve ortaya çıkabilecek sorunları önlemek amacıyla Sağlık Bakanlığı’nda yapılacak toplantıya sunulacak öneriler değerlendirildi.

Komisyon Toplantısı’nda Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteri Ecz.Betül Bilgetekin katılımcılara; bu sistemin kurulabilmesi için, Türk Eczacıları Birliği’nin uzunca bir süredir oldukça yoğun bir çaba gösterdiğini anlatarak, uygulamanın başarılı olması için şimdi de eczacı odalarımıza önemli görevler düştüğünü belirtti. Bilgetekin, bu uygulamanın aksama-dan sürdürülebilmesi, hizmetin eksiksiz verilebilmesi için eczacı odaları tarafından her türlü önlemin alınması gerektiğini dile getirdi.

Kan Ürünleri ile İlgili Çalışma Komisyonu Toplandı

8 Kasım 2001 Perşembe günü, Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nde yapılan toplantıda, komisyonda yer alan kurum ve kuruluşların temsilcileri uygulamaya ilişkin bilgi vererek, sorunları aktardılar. Türk Eczacıları Birliği adına toplantıya katılan Genel Sekreter Ecz.Betül Bilgetekin; Eczacı Odaları Temsilcilerinden oluşan komisyon ve Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti’nce yapılan değerlendirmeler sonucu komisyona iletilmesine karar verilen görüş ve önerileri aktardı.

Bilgetekin; faktör ve diğer kan ürünlerinin ithal ürünler olmaları nedeniyle depolardan 15-30 günlük vadelerle alınmasına karşın, kurum ödemelerinin 30-120 günler arasında değişen sürelerde yapılmasının, eczacılara bu ürünlerin reçetelerini karşılamada büyük sıkıntı yarattığını dile getirerek, özellikle Bağ-Kur, Milli Eğitim ve Emniyet Müdürlüğü gibi kurumların 90 günlere varan ödeme gecikmelerinin önemli bir sorun olduğunu vurguladı.

Faktör ve diğer kan ürünleri reçetelerinin bedelinin ödenebilmesi için mutlaka eczacı odasının onayı gerekmektedir. Bu nedenle; faktör ve diğer kan ürünleri reçetelerinin dönüşümlü olarak eczanelerden karşılanmasına ilişkin sistem hakkında bağlı bulunduğunuz eczacı odasından bilgi alabilir ve başvurunuzu eczacı odasına yapabilirsiniz.

Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nde yapılan "Kan Ürünleri Sorunları ile İlgili Çalışma Komisyonu" toplantısında değerlendirilen sorunlar ve çözüm önerileri doğrultusunda alınan ve bir genelge ile İl Sağlık Müdürlükleri'ne duyurulacak olan kararlar;

1) Hastanede yatan hastanın ilacının hastane eczanesinden temininde de turuncu/mor reçete yazılıp yazılmayacağı tartışılmış; bu durumda da faktörler için turuncu reçeteli karnenin, diğer kan ürünleri için mor reçetenin kullanılması gerekliliğine karar verilmiştir.

2) Hastanelerde yatan hastalarda faktör dışındaki kan ürünlerinin reçetelendirilmesinde sağlık kurulu raporunun verilmesinin uygulamada ciddi sorunlar oluşturacağı belirtilmiş; yatan hastalarda faktör dışındaki kan ürünlerinin hastane eczanesi veya serbest eczanedan temin edilme durumlarında sağlık kurulu raporuna gerek olmadığına karar verilmiştir. Ancak faktör reçetelerinin karşılanmasında yatan hastada da sağlık kurulu raporu istenecektir.

3) Bünyesinde kan ürünü bulduran hastanelerden çıkan yatan hasta reçetelerinin eczacı odası onayı zorunluluğu tartışılmış; hastanede yatan hastalarda hastane eczanelerinden karşılanan kan ürünleri reçeteleri için eczacı odası onayı aranmamasına karar verilmiştir.

4) Bünyesinde kan ürünü bulduran özel hastanelerden çıkan yatan hasta reçetelerinin eczacı odası onayı zorunluluğu değerlendirilmiş; bünyesinde kan ürünleri bulduran özel hastanelerde yatan hastalara yazılan reçeteler için hastane eczanesinden karşılanma durumunda da eczacı odası onayının zorunlu olmasına karar verilmiştir.

5) SSK hastanelerinin bu uygulama (reçetelere yazıp sağlık müdürlüğüne bildirme) kapsamında olup olmadığı tartışılmış; SSK hastanelerinin kullandığı ürünlerin de Sağlık Müdürlüğü'ne bildirilmesine karar verilmiştir. Askeri hastaneler de aynı kapsamdadır. Faktör ve diğer kan ürünlerinin Sağlık Bakanlığı'nca izlenmesi açısından hiçbir kurum bu uygulamanın dışında tutulmamıştır.

6) Hemofili hastaları için acil durumlarda bir sefere mahsus kullanılan ilaçlarda hemotoloji uzmanı bulunması zorunlu olan sağlık kurulu raporu gerekliliği konusu da komisyonda ayrıntılı bir şekilde tartışılmış; hemofili hastaları için acil durumlarda bir sefere mahsus kullanılan ilaçlarda da hemotoloji uzmanı bulunması zorunlu olan sağlık kurulu raporu gerekliliğine (daha sonra temin edilmek kaydıyla) karar verilmiştir. Hastada hemofili hastalığı olup olmadığı tanısı her yerde konulamayacağından hastanın sorun yaşamaması da düşünülerek daha sonra temin edilmek ve reçeteye eklenmek kaydıyla acil durumlarda da sağlık kurulu raporu zorunluluğuna karar verilmiştir.

7) Faktör reçetelerinde hekim tarafından yazılması gereken bölümde yer alan inhibitör düzeyinin her hastanede saptanamadığı, sınırlı sayıda merkezde bunun yapılabildiği bu nedenle reçetede belirtilmesi gerekliliğinin ödemelerde sorun yaratabileceği tartışılmış; hemofili hastalarında inhibitör varlığının faktör düzeyini saptayabilen her merkezde tarama testi ile saptanabileceği, inhibitör varlığının saptanmasının zorunlu olduğu, inhibitör gelişmiş hastada faktör VIII veya faktör IX kullanılamayacağı, faktör VII kullanılabileceği konunun uzmanları tarafından açıklanmıştır. Bu nedenle, faktör reçetesindeki (turuncu reçete) inhibitör düzeyi bölümüne inhibitör varlığı ve veya düzeyinin belirtilmesinin gerektiğine karar verilmiştir. Ödemelerde sorun olmaması için reçeteye inhibitör düzeyi var/yok veya düzey değeri yazıldığında reçetelerin ödeneceği hususunda görüş birliğine varılmıştır. Bu bölüm kesinlikle boş bırakılmayacaktır.

8) Kuduz, tetanoz immunglobulinleri ve anti D, acil kullanılması gereken ürünler olduğundan yatan hastada veya ayakta tedavide sağlık kurulu raporu aranmayacaktır ancak bu ürünlerin de mor reçeteye yazılması zorunludur.

9) Kuduz ve tetanoz immunglobulinlerinin pratisyen hekimler tarafından yazılabilesine karar verilmiştir.

10) İthalatçı firmanın ve ecza depolarının kan ürünleri ve faktörler için psikotrop ve

uyuşturucu ilaçlarda olduğu gibi özel fatura kesmelerine, bu hususun Sağlık Bakanlığı'na ilgili yerlere bildirilmesine karar verilmiştir.

EPREX LİSTEDEN ÇIKARILDI

Komasyon toplantısında, faktör ve diğerkan ürünleri listesi yeniden değerlendirilmiş, yalnızca eritropoietin içeren Eprex, kan ürünü olmaması nedeniyle listeden çıkarılmıştır. Ayrıca listede olmayan NovoSeven'in, faktör VII içermesi nedeniyle bu listede değerlendirilmesi hususunda görüşbirliğine varılmıştır.

Toplantıda, faktör ve diğerkan ürünlerinin eczanelerden dönüşümlü olarak karşılanmasında hastaların ilaca ulaşmada sorun yaşama-

maları için (özellikle büyük şehirlerde ve küçük ilçelerde) Türk Eczacıları Birliği ve eczacı odaları tarafından gereken önlemlerin alınması, bu konu hakkında bilgilerin Türk Eczacıları Birliği tarafından Sağlık Bakanlığı'na bildirilmesi de alınan kararlar arasındadır.

Nöbetlerde faktör ve diğerkan ürünlerinin reçetelerinin karşılanmasında sorun yaşanması için eczacı odalarımıza 24 saat ulaşılabilmesi amacıyla gerekli önlemler odalarımızca alınacaktır. Sağlık Bakanlığı'na tüm odalarımızın adres ve telefonları bildirilmiştir. Eczacı odalarımız da bölgelerindeki illerin sağlık müdürlüklerine bu konuda her an ulaşılacak telefonlarını bildireceklerdir.

Faktörler ve Diğerkan Ürünlerinin Reçetelenmesindeki Bazı Hususları Yinelemekte Yarar Görüyoruz:

* Faktörlerin reçetelendirilebilmesi için yatan hastada ve ayakta tedavide en az bir hematologun imzasının bulunduğu sağlık kurulu raporu gereklidir. Her iki durumda da reçetenin hematoloji veya dahiliye veya pediatri uzmanları tarafından yazılması zorunludur. Bu koşula yatan hasta reçetelerinde de dikkat edilecek, asistanlar tarafından yazılan reçeteler karşılanmayacaktır.

* Faktör dışındaki diğerkan ürünlerinin reçetelendirilmesinde, kuduz, tetanoz immunglobulinleri ve anti-D hariç, ayakta tedavide sağlık kurulu raporu gereklidir. Yatan hasta reçetelerinin karşılanmasında faktör dışındaki diğerkan ürünleri için sağlık kurulu raporu aranmayacaktır. Diğerkan ürünlerinin yatan hasta veya ayakta tedavide reçetelendirilmesi mutlaka bir uzman hekim tarafından yapılacaktır. Asistanlar tarafından yazılan reçeteler karşılanmayacaktır.

* Ancak kuduz ve tetanoz immunglobulinleri pratisyen hekimler tarafından da yazılabilecektir.

Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, oluşabilecek sorunların çözümü ve soruların yanıtlanabilmesi amacıyla Kan Ürünleri Sorunları ile İlgili Çalışma Komisyonu'nu belirli aralıklarla toplayacaktır.

Faktörler ve diğerkan ürünlerinin reçetelenmesi ve bu reçetelerin karşılanması konusundaki tüm ayrıntılı bilgiler, Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden Birliğimize iletilen söz konusu ürünlerin listesi 26.10.2001 tarihinde eczacı odalarına gönderildi. Ayrıca Türk Eczacıları Birliği tüm üyelerine gönderdiği yazıyla da uygulamaya ilişkin bilgileri ilettili.

